

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

29 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorii în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Andronic Natalia și Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 august 2018, în cauza penală privindu-i pe

Dolghii Vasile Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxx s. Xxxxx

și

Stavila Andrei Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxx s. Xxxxx;

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 22.01.2015 - 29.09.2017;

2. Instanța de apel: 02.11.2017 - 23.08.2018;

3. Instanța de recurs: 24.10.2018 - 29.01.2019

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 septembrie 2017, au fost achitați:

- Stavila Andrei Xxxxx, de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii;

- Dolghii Vasile Xxxxx, de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 186 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

A fost încetat procesul penal de învinuire a lui Dolghii Vasile Xxxxx de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție, fiind recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional. A fost încetat procesul contravențional în privința lui Dolghii Vasile Xxxxx în baza art.

313 Cod contravențional, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere contravențională.

A fost respinsă ca fiind inadmisibilă plângerea lui Dolghii V., depusă în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, cu referire la declararea nulității procesului-verbal cu privire la reținere din 23.12.2014.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța a constatat că, Stavila A., deoarece de mai mult timp gospodăriile din regiunea în care locuiește el se confruntau cu lipsa apei potabile, la data de 03 septembrie 2012, în interesul locuitorilor din acea regiune a depus la Primăria com. Micăuți, r-nul Strășeni, o cerere prin care a solicitat permisiunea de a efectua lucrări de excavare a unui traseu din țevă metalică care trecea pe teritoriul s. Micăuți și care nu se utiliza de mai mult timp, asumându-și angajamentul de a vinde metalul acumulat și a procura o pompă nouă pentru a o înlocui pe cea veche din fântâna arteziană care aprovizionează gospodăriile menționate. Dolghii V., în calitate de Primar al com. Micăuți, r. Strășeni, în urma examinării cererii depuse de Stavila A., în aceeași zi, a autorizat excavarea țevilor, aplicând rezoluția corespunzătoare pe cerere și ștampila Primăriei com. Micăuți, după care, intrând în posesia cererii nominalizate, avizată de Dolghii V., în perioada cuprinsă între data de 03 septembrie 2012 și 07 septembrie 2012, Stavila A., angajând în prealabil persoane ce dispuneau de tehnică specială, a organizat săparea unui șanț de-a lungul traseului din apeductul care alimenta rezervoarele „Treapta” nr. 1 s. Micăuți de la fântânile arteziene, amplasate pe teritoriul s. Micăuți, r. Strășeni, și a descoperit țeava din metal care se afla în pământ. Iar la data de 07 septembrie 2012 când de către Stavila A., a fost angajat Donoagă Grigore - șoferul autocamionului de model xxxxx cu n/î XXXXX și remorcă cu n/î XXXXX, pentru a transporta țevile de metal la fier uzat pentru a fi comercializate, fiind în proces de încărcare a autocamionului numit cu țevi metalice excavate din pământ și tăiate, au fost stopați de colaboratorii Inspectoratului de Poliție Strășeni, care au reținut camionul și în care erau încărcate 12 țevi a căror lungime și valoare certă nu a fost identificată de organul de urmărire penală.

Prima instanță a stabilit că în pofida circumstanțelor de fapt constatate supra, Stavila A., a fost trimis în judecată, fiind învinuit de săvârșirea infracțiunii de furt agravat, prevăzut de art. 186 alin. (4) Cod penal, iar Dolghii V., a fost trimis în judecată, fiind învinuit de complicitate la săvârșirea infracțiunii de furt agravat, prevăzut de art. 42 alin. (5) și 186 alin. (4) Cod penal, și aceasta deoarece conform rechizitoriului acțiunile inculpaților au fost săvârșite în următoarele circumstanțe:

Dolghii Vasile, la sfârșitul lunii august a anului 2012, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Stavila Andrei, ambii având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane și obținerii unui profit material, în vederea realizării scopului lor infracțional, a furnizat și confirmat verbal lui Stavila Andrei informația că, în pământ pe teritoriu s. Micăuți, r-nul Strășeni, se află

țeavă din metal care deja nu se mai folosește ca conductă și care poate fi realizată ca metal uzat, după care la data de 03 septembrie 2012, ilegal în vederea realizării aceluiași scop criminal, precum și înlăturarea de obstacole, a semnat și aplicat ștampila Primăriei com. Micăuți pe cererea depusă de Stavila A., prin care ultimul solicita permisiunea de a efectua lucrări de excavare a traseului vechi pentru extragerea țevii și realizarea acesteia la metal uzat, acțiuni prin care a favorizat comiterea sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane de către Stavila A., care, în perioada de timp începând cu sfârșitul lunii august a anului 2012 și până la data de 01 septembrie 2012, angajând în prealabil persoane ce dispuneau de tehnică specială, cu ajutorul tehnicii speciale, pe ascuns a sustras din apeductul care alimenta rezervoarele „Treapta” nr. 1 s. Micăuți de la fântânile arteziene, amplasate pe teritoriul s. Micăuți, r-nul Strășeni, țeava din metal oțel cu o lungime de 700 metri, diametrul de 426 mm., cu valoarea unui metru în sumă de 106,74 lei, care se afla la balanța ÎM „Apă-Canal” Strășeni, cauzând părții vătămate, ÎM „Apă-Canal” Strășeni, pagubă materială în proporții mari în sumă totală de 74.714 lei”

Stavila Andrei în perioada de timp începând cu sfârșitul lunii august a anului 2012 și până la data de 11 septembrie 2012, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Primarul com. Micăuți, r-nul Strășeni, Dolghii V., ambii având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane și obținerii unui profit material, având în prealabil de la complicele Dolghii V. informație că pe teritoriul s. Micăuți, r-nul Strășeni, se află țeavă din metal care deja nu se mai folosește ca conductă și care poate fi realizată ca metal uzat, precum și permisiunea de a efectua lucrări de excavare a traseului vechi pentru extragerea țevii și realizarea acesteia la metal uzat, eliberată ilegal de Dolghii V., la data de 03 septembrie 2012, în vederea realizării scopului lor infracțional, angajând persoane ce dispuneau de tehnică specială, cu ajutorul tehnicii speciale, pe ascuns a sustras din apeductul care alimenta rezervoarele „Treapta” nr. 1 s. Micăuți de la fântânile arteziene, amplasate pe teritoriul s. Micăuți, r-nul Strășeni, țeava din metal oțel cu o lungime de 700 metri, diametrul de 426 mm., cu valoarea unui metru în sumă de 106,74 lei, care se afla la balanța ÎM „Apă-Canal” Strășeni, cauzând astfel părții vătămate, ÎM „Apă-Canal” Strășeni, pagubă materială în proporții mari în sumă totală de 74.714 lei.

De asemenea, prima instanță a constatat că **Dolghii Vasile**, exercitând funcția de primar al comunei Micăuți, raionul Strășeni, ales în rezultatul alegerilor locale generale din 19 iunie 2011 al cărui mandat a fost validat prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 24 iunie 2011, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (3) Cod penal, cât și conform anexei la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 „Cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică”, persoană cu funcție de demnitate publică, ales în vederea exercitării funcțiilor autorității publice și a acțiunilor administrative de dispoziție și

organizatorico-economice, modul de alegere fiind reglementat inclusiv de art. 112 din Constituția Republicii Moldova, contrar art. 1 a Protocolului adițional din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997; art. 9 și 127 din Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994, care reglementează „Principiile fundamentale privind proprietatea” și respectiv „proprietatea”; ignorând prevederile art. 10 alin. (1) și (2) din Legea Republicii Moldova nr. 768 din 02 februarie 2000 „Privind statutul alesului local” care prevăd că, alesul local este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civile, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației, contrar prevederilor prevăzute la art. 75 și 77 din Legea Republicii Moldova nr. 436 din 28 decembrie 2006 „Privind administrația publică locală”, care prevăd care bunuri fac parte din domeniul public al unității administrativ-teritoriale și respectiv faptul, că administrarea acestor bunuri publice se face după caz, în temeiul deciziei consiliului local sau raional, în condițiile legii, iar potrivit art. 10 alin. (1) și (2) din Legea nr. 121 din 04.05.2007 „Privind administrarea și deținatizarea proprietății publice”, bunurile domeniului public, fac obiectul exclusiv al proprietății publice, iar circuitul civil al acestor bunuri este interzis, bunurile domeniului public fiind inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, prin ignorarea art. 1-4 alin. (1) și (2) lit. b) și f) al Legii Republicii Moldova nr. 436 din 28 decembrie 2006 „Privind administrația publică locală”, care expres prevede competențele de bază ale consiliilor locale și anume faptul că, consiliul local are drept de inițiativă și a decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice, administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului) și decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și a întregii infrastructuri economice, sociale și agrement de interes local, depășind atribuțiile de bază ale primarului, prevăzute expres la art. 29 din Legea Republicii Moldova nr. 436 din 28 decembrie 2006 „Privind administrația publică locală”, a săvârșit contravenția prevăzută de art. 313 Cod contravențional, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, în următoarele circumstanțe:

Dolghii V. fiind persoană publică și cu funcție de demnitate publică, acționând cu titlu oficial ca autoritate reprezentativă a populației unității administrativ - teritoriale a comunei Micăuți, raionul Strășeni și executivă a consiliului local, la 03.09.2012, depășind într-un mod vădit atribuțiile de serviciu, intenționat, la prezentarea unei cereri scrise de către inculpatul Stavila A., datată cu 03.09.2012, făcând cunoștință cu conținutul acesteia din care clar rezulta excavarea și extragerea țevelor metalice din sectorul de

apeduct dintre fântânile arteziene a Prizei de apă din comuna Micăuți în scop de a fi vândute, prin aplicarea unei rezoluții, ilegal, a acceptat, semnat și aplicat ștampila primarului comunei Micăuți, deși cunoștea că aceste bunuri nu se aflau în administrarea Primăriei Micăuți, dar la balanța ÎM „Apă-Canal” Strășeni, iar în consecință Stavila A., în perioada cuprinsă între 03.09.2012-07.09.2012, cu ajutorul utilajelor tehnice, a excavat o porțiune de teren din regiunea „Chetriș”, comuna Micăuți și a extras țevi metalice care formează sectorul de apeduct dintre fântânile arteziene ale Prizei de apă din comuna Micăuți, situat pe teritoriul administrativ a Primăriei Micăuți și a căror lungime și valoare certă nu a fost identificată de organul de urmărire penală.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Dolghii V. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de primar pe un termen de 5 ani, în baza art. 42 alin. (5), art. 186 alin. (4) Cod penal, la 8 ani închisoare, iar în temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili pedeapsa definitivă - 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de primar pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Stavila A. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 186 alin. (4) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului a invocat:

- vinovăția inculpaților, de comiterea infracțiunilor incriminate a fost dovedită pe deplin prin declarațiile reprezentantului părții vătămate, Vlasic V., martorilor Luța R., Grosu Ș., Casian V., Costrov C., Donoga G., Bîrcă A., Constantin T., Ursu M. și prin procesele-verbale de cercetare la fața locului din data de 11 septembrie 2012, 26 septembrie 2012 și 13 decembrie 2012, procesul-verbal de examinare a obiectului din data de 24 decembrie 2012, raportul înregistrat în REI-1 din 07 septembrie 2012, demersul și informația ÎM „Apă-Canal” Strășeni, actul de transmitere și primire, informația parvenită de la SC „ANVI-PRIM” SRL, extrasul din registrul c. 123 „Mijloace fixe” a ÎM „Apă-Canal” Strășeni, actul de constatare din 18 septembrie 2014 a comisiei ÎM „Apă-Canal” Strășeni, corpurile delictive: 12 țevi metalice ce se păstrează pe teritoriul ÎM „Apă-Canal” Strășeni, o țeavă metalică cu diametru de 400, grosimea de 6 mm și lungimea de 7,5 metri ce se păstrează la Cavaliuc I., cererea în original din 03 septembrie 2012, adresată Primarului c. Micăuți, Dolghii V., semnată de Stavila A.;

- prima instanță face referire la faptul că, la emiterea soluției a apreciat probele prezentate de acuzare în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și în rezultat a ajuns la concluzia că învinuirea adusă lui Stavila A. și Dolghii V. este bazată pe presupuneri, însă aceste susțineri sunt eronate;

- argumentele inculpaților precum că nu au comis infracțiunile imputate sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, or, nerecunoașterea vinovăției nu poate servi temei de achitare a acestora, o dată ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția ambilor;

- instanța urmează a examina probele sub toate aspectele și a-și întemeia soluția doar pe probele admisibile și legale, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, deoarece doar astfel este posibil de stabilit adevărul și soluționat corect cauza;

- deși, Dolghii V. se consideră nevinovat, o asemenea poziție/versiune nu poate sta la baza unei sentințe de achitare, în condițiile în care din examinarea probelor directe/indirecte administrate și cercetate, fiind luate în ansamblu prin înlănțuirea lor logică, rezultă cert faptul că inculpații au săvârșit infracțiunile incriminate, au acționat cu intenție și complicitate la furt și-au dat seama de actele pe care le-au comis, de gravitatea și penalitatea acestora;

- culpa acestora cu care ambii au acționat în comun se demonstrează prin conținutul cererii lui Stavila A. din 03 septembrie 2012, adresată primarului, mențiunile și impresiunea de ștampilă executate de inculpatul, Dolghii V., care exced competențele primarului și demonstrează complicitatea acestuia vădită la comiterea infracțiunilor imputate, or, cererea vizată nu a fost examinată în modul stabilit dar în împrejurări dubioase, când Primarul substituind Consiliul local și-a permis să avizeze pozitiv cererea, iar Stavila A. a arătat-o localnicilor, în așa mod camuflându-și acțiunile lor criminale;

- instanța urmează a aprecia critic versiunea inculpaților, deoarece nu este susținută de alte probe și vine în contradicție cu materialele cauzei, în condițiile în care materialul probator prezentat de către acuzare, în ansamblu, prezintă o situație clară și fără dubii, ce demonstrează că ambii inculpați au săvârșit infracțiunile imputate;

- caracterizând personalitatea și modul de viață a lui Dolghii V. din materiale se reține că, acesta la evidență medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nejudicat, în acțiunile acestuia circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal și agravante prevăzute de art. 77 Cod penal, lipsesc;

- caracterizând personalitatea și modul de viață a lui Stavila A., se reține că, acesta la evidență medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nejudicat, în acțiunile acestuia circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal și agravante prevăzute de art. 77 Cod penal, lipsesc;

- la pronunțarea pedepsei, instanța trebuie să ia în considerație personalitatea, circumstanțele și comportamentul fiecărui inculpat în parte, rolul și însăși fapta comisă de ei, împrejurări, care impun pe cale de consecință necesitatea aplicării ambilor inculpați, pedeapsa sub formă de închisoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 august 2018, a fost respinsă ca nefondată cererea de apel declarată și menținută sentința.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat, că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost reținută de către prima instanță, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței.

Instanța de apel a indicat, că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate prin prisma utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv și în mod just a ajuns la concluzia asupra achitării inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta acestora nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, totodată corect a concluzionat asupra încetării procesului penal în privința lui Dolghii V., pornit în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, din motiv că acțiunile acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 313 Cod Contravențional, individualizată prin *„săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii”*.

Instanța de apel nu a identificat probe pertinente, admisibile, concludente, veridice și utile prin care s-ar confirma existența în acțiunile lui Dolghii V. și Stavila A. a faptei infracționale incriminate de furt, dar și faptul plasării acțiunilor inculpatului, Dolghii V. sub incidența normei de depășire a atribuțiilor de serviciu.

În acest context, instanța de apel a notat că, în cadrul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală nu au fost administrate suficiente probe ce să demonstreze cu certitudine existența faptei infracționale de furt, cu atât mai mult că, organul de urmărire penală nu a întreprins careva acțiuni concrete pentru a dovedi că inculpatul, Stavila A., ar fi acționat cu intenție directă și ar fi avut anume scopul de cupiditate, dar și nu a administrat nici o probă ce ar demonstra complicitatea inculpatului, Dolghii V., la sustragerea pe ascuns a țevilor din s. Micăuți, r. Strășeni.

De rând cu cele evidențiate supra, instanța de apel a mai indicat și însuși faptul că în cadrul urmăririi penale, procurorul pripit a concluzionat că acțiunile inculpatului, Dolghii V., s-ar plasa sub aspectul legii penale, la capitolul preținsei depășiri a atribuțiilor de serviciu, în situația în care totalitatea probatoriului administrat la caz, arată lipsa constatării exacte a cauzării prejudiciului în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice sau juridice, în situația existenței Hotărâri Curții Constituționale nr. 22, din 27 iunie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 alin. (1) Cod penal.

În viziunea instanței de apel, organul de urmărire penală a înaintat învinuirea lui Dolghii V. și Stavila A., axându-se doar pe unele constatări contradictorii, la capitolul actului de constatare din 18 septembrie 2014, cât și a relatărilor reprezentantului părții vătămate, dar și ale martorului, Costov C., cât și Casian V., or, existența unor circumstanțe care combat esențial aceste relatări arată cert existența temeiurilor de achitare a inculpaților, în contextul unei învinuiri bazate exclusiv pe presupuneri.

Instanța de apel a mai reținut că contrar circumstanțelor invocate în învinuire se rețin nemijlocit circumstanțele relatate de către inculpatul, Stavila A., cât și de către inculpatul, Dolghii V., în acest sens reținându-se că sustragerea de facto nu a avut loc ca faptă infracțională realizată nemijlocit în circumstanțele reiterate în învinuire.

Sub aspectul dat, instanța de apel a apreciat critic și declarațiile martorului, Costov C., în primul rând reieșind din faptul că acesta se contrazice în declarații, or, deși ultimul a infirmat discuția între dânsul și inculpatul, Stavila A., martorul a indicat că la fața locului unde se efectuau lucrările nu a fost pentru a constata starea țevilor, nu a transmis nici unui membru al comisiei informația cu privire la lungimea țevii sustrase, deși martorul, Luța R., a indicat că informația privind valoarea țevii sustrase i-a fost comunicată anume de către Costov C.

Instanța de apel a mai indicat și faptul că din actul de constatare din 18 septembrie 2014 a comisiei ÎM „Apă-Canal” Strășeni, formată din directorul ÎM „Apă-Canal” Strășeni, Costov C., contabil-șef, Luța R., și maistrul sectorului de canalizare, Panciuc S., s-a stabilit că a fost sustrasă țeavă metalică a apeductului de alimentare a rezervoarelor „Treapta” nr. 1 s. Micăuți, cu lungimea de 700 metri și diametrul de 426 mm., confecționată din oțel, însă la caz, lipsesc careva date confirmative faptului dat, în lipsa unui act clar ce ar constata valoarea țevii și nemijlocit quantumul prejudiciului, în lipsa unui raport de expertiză ce ar stabili cu exactitate valoarea prejudiciului ce ar fi fost cauzat, și cu atât mai mult în contextul nestabilirii de către organul de urmărire penală a calității de parte vătămată, la caz.

În continuare, instanța de apel a indicat și faptul că inculpatului, Stavila A., nu i se poate incrimina nemijlocit sustragerea țevii, în contextul în care acesta, cât și martorii audiați au confirmat faptul că dânsul a efectuat lucrările de excavare și extragere a țevilor în baza permisiunii Primarului s. Micăuți, Dolghii V.

Astfel, conform originalului cererii din 03 septembrie 2012, adresată Primarului s. Micăuți, Dolghii V., se atestă că aceasta este semnată de Stavila A., pe care este aplicată ștampila cu inscripția „Primarul comunei Micăuți”, pe care în partea stângă sus a cererii este aplicată viza Primarului com. Micăuți cu inscripția „se acceptă cu respectarea strictă a angajamentelor asumate”, datată și semnată la 03 septembrie 2012.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, în cazul de față, inculpatul, Stavila A., a acționat bazându-se pe permisiunea din partea Primarului s. Micăuți, Dolghii V., și în sensul dat, organul de urmărire penală nu a stabilit corect fapta infracțională, efectuând încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Stavila A., ce nu corespunde nemijlocit acțiunilor ultimului, nefiind constatată pretinsa ilegalitate a cererii conform căreia i se permite efectuarea lucrărilor de excavare și extragerea țevelor.

De altfel, instanța de apel a menționat și însuși faptul că, inculpatului, Stavila A., nu i se poate incrimina fapta infracțională de sustragere pe ascuns a bunurilor, în contextul în care dânsul a efectuat aceste lucrări având la bază permisiunea Primarului, și cu atât mai mult acesta având această permisiune a prezumat că acționează în cadrul legal, însă dânsul nu poate fi obligat să cunoască corectitudinea și legalitatea permisiunii eliberate de către Primarul, Dolghii V., or, ultimul în calitate de exponent al puterii executive locale acționează în vederea soluționării problemelor care apar în localitatea condusă de către el și în cele din urmă, primarul acceptând soluționarea problemei privind pompa de apă arsă în modul indicat de către Stavila A., circumstanța dată exclude răspunderea penală pentru o faptă de furt incriminată, la caz.

Subsidiar, în viziunea instanței de apel faptul că inculpatul, Stavila A., nu a cunoscut despre caracterul ilegal al permisiunii de a efectua lucrări de excavare și extragere a țevelor, se confirmă prin relatările martorului, Bîrca A., care a comunicat că Stavila A. i-a dat o foaie pe care era indicat că poate efectua lucrări de excavare, iar pe această foaie era semnătura și ștampila Primarului s. Micăuți, totodată martorul, Donoagă G., a reiterat și acesta că la apariția colaboratorilor de poliție, Stavila A. le-a comunicat că, anume dânsul este responsabil de țevi și că îi aparțin.

Sub aspectul acestor circumstanțe, instanța de apel a indicat că la caz, organul de urmărire penală nu a administrat nici o probă ce ar adevăra cu certitudine existența intenției în acțiunile inculpaților, în primul rând, reieșind din faptul că cum s-a reiterat anterior, inculpatul, Stavila A., efectuând lucrările de excavare și extragere a țevii, bazându-se pe permisiunea prezumată de către el legală eliberată de către Primarul s. Micăuți, r-nul Strășeni, acesta nu a avut intenția de sustragere a țevelor, iar acțiunile sale s-au desfășurat sub egida primarului și anume în vederea înlăturării unei probleme, de referință la aprovizionarea cu apă potabilă a caselor din regiunea unde locuiește inculpatul, Stavila A.

Toate aceste relatări ale martorilor, în cumul cu restul probelor, în viziunea instanței de apel, atestă cert lipsa scopului de cupiditate a inculpatului, Stavila A., or, nu a fost prezentată nici o probă în acest sens, cu atât mai mult că însuși învinuirea la acest capitol este una destul de vagă, nefiind adevărat nemijlocit realizarea și excavarea țevelor anume în scop de cupiditate, de vreme ce s-a confirmat anume versiunea inculpaților, conform

căreia lucrările de excavare și extragere a țevelor a avut drept scop rezolvarea unei probleme ce ține de aprovizionarea cu apă potabilă a cartierului unde domiciliază inculpatul, Stavila A.

De asemenea, instanța de apel a notat că, nu și-a găsit confirmare nici versiunea organului de urmărire penală, de referință la existența unei înțelegeri prealabile între inculpații, Stavila A. și Dolghii V., or în acest scop procurorul nu a adus nici o probă ce ar întemeia verosimil învinuirea, cu atât mai mult că inculpații, cât și martorii audiați, au confirmat contrariul și anume însuși martorii Grosu Ș., Casian V., Donoagă G., Constantin T., Moscalciuc A., Ursu M. și Bîrca A., au confirmat că inculpatul, Dolghii V., nici nu a fost la fața locului unde se efectuau lucrările de excavare și extragere a țevelor.

De altfel, instanța de apel a determinat doar existența unei înțelegeri la capitolul eliberării de către Primarul s. Micăuți, a permisiunii de a excava și extrage țevele din pământ, lipsind o altă versiune, și cu atât mai mult versiunea existenței unei înțelegeri prealabile.

În continuare, instanța de apel a determinat și o altă neclaritate, de referință la timpul comiterii pretinsei fapte infracționale de sustragere pe ascuns, or, inculpatului, Stavila A., i se incriminează comiterea fetei infracționale în perioada până la data de 11 septembrie 2012, fapt contrazis însă, or, din relatările martorilor s-a adeverit că lucrările de excavare a țevii au fost stopate de către colaboratorii de poliție la data de 07 septembrie 2012, atunci când martorul, Grosu Ș., a sunat serviciul 902 la ora 14.50, fapt adeverit și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului cu foto-tabel anexă din 07 septembrie 2012, semnat de martorii, Moscalciuc A. și Cotelea G., care au declarat că, anume la această dată au fost încărcate țevele în camionul condus de către Donoagă G., cu atât mai mult în mod eronat procurorul a indicat că, sustragerea țevelor ar fi continuat încă patru zile după depistarea cazului, fapt ce denotă cert o învinuire bazată pe presupuneri și în lipsa constatării concrete a tuturor circumstanțelor de caz.

De asemenea, în viziunea instanței de apel este total contradictorie și alegația procurorului precum că, extragerea țevelor ar fi avut loc la sfârșitul lunii august 2012, în situația în care a fost adeverit faptul că pregătirile pentru demararea lucrărilor de excavare au început în luna august, însă efectiv acestea au început a fi realizate după data de 03 septembrie 2012, când a fost acceptată cererea lui Stavila A. de către Dolghii V., fapt ce denotă că pe parcursul lunii august, inculpatul, Stavila A., nu a efectuat excavarea țevelor de pe teritoriul s. Micăuți, or, faptul dat a fost adeverit și de către martorul, Donoagă G., care a menționat că nu ține minte data concretă dar, care a relatat că atunci când a ajuns în satul Micăuți în jurul orelor 14:00 - 15:00, a tras mașina lângă țevi și a început să încarce și în acest timp a venit poliția și i-a spus să rămână pe loc până a doua zi dimineată când a fost dus la Strășeni, totodată dânsul a menționat că nu a mai făcut transportări de țevi din Micăuți, era pentru prima dată, și atunci a și fost stopat de poliție.

În continuare, instanța de apel a menționat și existența dubiilor la capitolul stabilirii cu exactitate a cuantumului prejudiciului material cauzat, urmare a acțiunilor inculpaților, or deși de către organul de urmărire penală se incriminează inculpaților cauzarea de daune în proporții de 74.714 lei, această sumă nu a fost confirmată prin absolut nici o probă, și cu atât mai mult nu a fost stabilită modalitatea de calcul a acestei sume.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut și însuși faptul că, conform deciziei Primăriei r. Strășeni, se atestă că țevile vizate, au fost trecute la pierderi, astfel în contextul prejudiciului cauzat se constată o neclaritate.

La același capitol, instanța de apel a mai menționat că, însuși faptul că organul de urmărire penală adoptând concluzia de recunoaștere în calitate de parte vătămată a ÎM „Apă-Canal” Strășeni a ajuns la o concluzie eronată, or, din materialele cauzei se atestă că țevile date, constituie proprietate a Consiliului r. Strășeni, pe când însă în calitate de parte vătămată, la caz a fost recunoscută ÎM „Apă-Canal” Strășeni.

Astfel, instanța de apel a ajuns la convingerea că organul de urmărire penală a mers pe o cale greșită, recunoscând ÎM „Apă-Canal” Strășeni în calitate de parte vătămată, or, se atestă cert că țevile în cauză au fost casate și trecute la pierderi, cu atât mai mult nu au fost administrate probe clare vizând proprietarul acestora, astfel că la capitolul dat organul de urmărire penală eronat a conchis asupra recunoașterii ÎM „Apă-Canal” Strășeni în calitate de parte vătămată.

Pe fundalul celor enunțate, instanța de apel a mai stabilit și faptul că odată ce s-a constatat că fapta de sustragere incriminată lui Stavila A. nu întrunește elementele constitutive ale acestei infracțiuni, nu poate fi incriminată nici inculpatului, Dolghii V., atâta timp cât ultimului i se impută comiterea furtului în complicitate, circumstanță total eronată și necorespunzătoare.

Cu referire la componența infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal, cât și fapta incriminată lui Dolghii V. - semnarea cererii privind lucrările de excavare a țevilor, nu constituie în sine temei pentru a aprecia ca fiind vorba despre o depășire a atribuțiilor de serviciu pentru a fi operabil art. 328 Cod penal .

La caz, în opinia instanței de apel, prin semnarea de către inculpatul, Dolghii V. a cererii depuse de către inculpatul, Stavila A., nu se acreditează ideea că acesta a comis și infracțiunea prevăzută de art. 328 Cod penal, așa cum consideră acuzatorul de stat.

În aserțiunea circumstanțelor de fapt și de drept evidențiate supra, instanța de apel a notat că, organul de urmărire penală nu a adus nici o probă clară și verosimilă care ar demonstra fără echivoc existența faptei prejudiciabile, existența urmărilor prejudiciabile, dar și legătura cauzală între faptă și urmările prejudiciabile.

Sub aspectul dat, instanța de apel a respins ca fiind nefondate alegațiile apelantului precum că, fapta infracțională de depășire a atribuțiilor de serviciu ar fi fost demonstrată, or, în cazul de față nu sunt careva probe ce ar adevăra cauzarea de careva daune în proporții considerabile ÎM „Apă-Canal” Strășeni, în situația lipsei urmărilor prejudiciabile în quantumul necesar pentru a fi considerată infracțiune, circumstanțe care plasează acțiunile inculpatului, Dolghii V., sub incidența legii contravenționale.

Mai mult ca atât, instanța de apel a respins alegațiile procurorului privind existența faptei infracționale de depășire a atribuțiilor de serviciu, reieșind însuși din faptul că, infracțiunea de furt, incriminată ambilor inculpați, este în strânsă legătură cu fapta infracțională de depășire a atribuțiilor de serviciu, reieșind una din alta, astfel că pentru a putea incrimina fapta de depășire a atribuțiilor de serviciu, de către inculpatul, Dolghii V., în calitate de Primar al s. Micăuți, urmează a fi demonstrată comiterea infracțiunii de furt de către inculpatul, Stavila A., în complicitate cu inculpatul, Dolghii V., circumstanță care însă nu este realizată, în primul rând reieșind din aceea că, fapta de furt nu s-a confirmat, or, inculpatul, Stavila A., a acționat bazându-se pe faptul că extrage țeava în temeiul permisiunii eliberate de către Primarul s. Micăuți, Dolghii V., iar în cele din urmă se atestă că depășirea atribuțiilor de serviciu nu a avut loc în contextul plasării sub aspect penal, or, nemijlocit fapta lui Dolghii V. este decriminalizată având în vedere lipsa unor probe concludente și pertinente, la capitolul prejudiciului cauzat ÎM „Apă-Canal” Strășeni.

Astfel, în viziunea instanței de apel este cert faptul că organul de urmărire penală nu a stabilit cu exactitate cantitatea și nemijlocit lungimea țevii sustrase, afirmând în cele din urmă că a fost sustrasă țeavă cu lungimea de 700 metri, alegație total nefondată și bazată pe presupuneri, cu atât mai mult că nimeni din inculpați, cât și martorii audiați nu au infirmat faptul excavării țevii și nemijlocit existența șanțului săpat, de altfel fiind identificat și faptul că lucrările de excavare au durat începând cu data de 03 septembrie 2012 - 07 septembrie 2012, iar în lipsa unor probe certe că, a fost extrasă altă cantitate de țeavă decât cea depistată la data de 07 septembrie 2012, învinuirea este una vagă și abstractă.

Sub aspectul dat, instanța de apel a mai remarcat și faptul că neclaritățile privind cantitatea și valoarea țevii extrase relevă existența și formarea artificială a quantumului prejudiciului material în sumă de 74.714 lei, în sensul dat nefiind indicat nici modul în care a fost stabilit acest prejudiciu, astfel că urmează a fi apreciat critic procesul-verbal de constatare a prejudiciului cauzat din 14 august 2014, în contextul în care calcularea sumei din acest act s-a făcut în baza procesului-verbal de examinare a obiectului din 24 decembrie 2012, și în aceste acte este indicat diametrul țevii de 400 mm., deși conform învinuirii se indică diametrul țevii de 426 mm.

La fel, instanța de apel a reținut că conform raportului de expertiză nr. 466 din 12.03.2014, efectuat în cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare, țevile cercetate „nu pot fi folosite ca material de construcție, deoarece după demontare ele și-au pierdut calitatea inițială și nu pot fi supuse evaluării”, iar conform ordonanței de recunoaștere ca corp delict din 18 februarie 2013 se confirmă că cele 12 țevi metalice a căror lungime și valoare nu a fost identificată cert, care au fost depistate în autocamionul de model xxxxx la 07 septembrie 2012 și cercetate prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 11 septembrie 2012, se păstrează pe teritoriul ÎM „Apă-Canal” Strășeni, astfel că aceste circumstanțe demonstrează încă odată că țeava care a fost depistată la fața locului se află de facto la partea vătămată, lipsind prejudiciul cauzat ÎM „Apă-Canal” Strășeni.

În contextul acestor norme, instanța de apel a mai indicat că la momentul comiterii faptei de depășire a atribuțiilor de serviciu, adică în perioada din 03 septembrie 2012 - 07 septembrie 2012, inculpatul, Dolghii V. nu avea calitatea specială de persoană publică, nefiind în vigoare rigorile de drept care îi atribuie această calitate inculpatului, circumstanță care la fel decriminalizează fapta incriminată lui Dolghii V. și o plasează sub aspect contravențional.

Sub acest aspect, instanța de apel a mai reținut și faptul că, cu toate că acțiunile lui Dolghii V. nu sunt plasate sub aspect penal, totuși, ultimul a admis o depășire a atribuțiilor de serviciu în contextul legii contravenționale, fiind demonstrată existența elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional.

Instanța de apel a mai reținut că, nemijlocit darea și permisiunea de a efectua lucrări de excavare și extragere a țevilor, ține strict de competența Consiliului local Micăuți, și nicidecum ale Primarului, care nu era în drept să semneze cererea înaintată de către inculpatul, Stavila A., și cu atât mai mult în lipsa unei dispoziții sau decizii în acest sens, or, lucrările de excavare și extragere a țevilor urmau a fi autorizate nemijlocit de către Consiliul local.

Rezumând aceste împrejurări, instanța de apel a ajuns la convingerea că vina inculpatului, Dolghii V., de comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod Contravențional, a fost adevărată pe deplin, astfel că prima instanță just a încadrat acțiunile acestuia sub aspectul legii vizate, or, fapta nu constituie o infracțiune, iar în cele din urmă corect și legal, ghidându-se de rigorile art. 461, art. 441 alin. (1), lit. b) și art. 30 alin. (2) Cod contravențional, a dispus încetarea procesului contravențional, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională.

În atare context, instanța de apel a considerat că organul de urmărire penală nu a administrat suficiente probe ce să demonstreze incontestabil că fapta incriminată lui Dolghii V. și Stavila A. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de furt, or, învinuirea adusă este bazată doar pe presupuneri și dubii, care nu au fost înlăturate, fapt care face inadmisibilă adoptarea unei soluții de condamnare, și cu atât mai mult și-a găsit confirmare concluzia

primei instanțe, la capitolul plasării acțiunilor inculpatului, Dolghii V., în contextul normei art. 313 Cod Contravențional, or, acțiunile acestuia nu constituie infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu, așa cum a conchis procurorul.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar, declarat de către procurori, care invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- decizia prin care a fost menținută sentința este neîntemeiată, deoarece instanța de apel având dreptul să reformeze sentința în sensul casării soluției adoptate de prima instanță, nu a supus unei noi aprecieri probele administrate în cauza penală, mergând pe ideea preconcepută a primei instanțe, care a statuat asupra nevinovăției inculpaților;

- ambele instanțe axându-se în exclusivitate pe declarațiile inculpaților, au justificat acțiunile lui Dolghii V. și Stavila A., prin faptul că ultimul a acționat în baza permisiunii Primarului com. Micăuți și nu poate fi obligat să cunoască corectitudinea și legalitatea permisiunii eliberate de către primarul Dolghii V.;

- instanțele de fond au omis faptul că, inculpații și-au camuflat acțiunile criminale prin cererea din 03.09.2012, adresată Primarului com. Micăuți, care este scrisă și semnată de Stavila A., pe care este aplicată ștampila cu inscripția „Primarul com. Micăuți”, pe care în partea stângă sus a cererii este aplicată viza Primarului com. Micăuți cu inscripția „Se acceptă cu respectarea strictă a angajamentelor asumate”, datată și semnată la 03.09.2012;

- faptul sustragerii pe ascuns din apeductul care alimenta rezervoarele „Treapta” nr. 1 s. Micăuți, de la fântânile arteziene, amplasate pe teritoriul satului Micăuți r-l Strășeni, țevii din metal oțel cu o lungime de 700 metri, diametrul de 426 mm, cu valoarea unui metru în sumă de 106, 74 lei, care se află la balanța ÎM „Apă-Canal” Strășeni, se dovedește și prin acțiunile premergătoare ale inculpatului Stavila A. și anume angajarea în prealabil persoane ce dispuneau de tehnică specială;

- versiunea inculpaților cu privire la legalitatea acțiunilor este combătută, prin probe cercetate, deoarece s-a dovedit că aceste țevi demontate aparțin ÎM „Apă-Canal” Strășeni, fapt confirmat prin extrasul din Registrul c. 123 „Mijloace fixe” a ÎM „Apă-Canal” Strășeni, prin care se confirmă faptul că ultima deține la balanță rețea de apă, stația de pompare Micăuți și fântâni arteziene cu valoare de bilanț 288.198 lei;

- argumentul instanțelor de fond precum că inculpații nu au acționat în cârdășie și cu intenție unică, este combătut de ansamblul de probe, necontestate de părți, administrate la urmărirea penală și cercetate în instanță, care demonstrează vinovăția inculpaților în cele incriminate;

- evenimentele infracționale imputate inculpaților sunt reflectate în următoarele probe și anume declarațiile reprezentantului părții vătămate Vlastic V., martorilor Luța R., Grosu Ș., Casian V., Costov C., Donoga G., Bîrcă A., Constantin T., Ursu M. și materialele cauzei;

- din analiza declarațiilor martorilor acuzării, inclusiv a comportamentului inculpaților, rezultă că culpa acestora și cărdășia cu care ambii au acționat în comun, se demonstrează prin cererea lui Stavila A. din 03.09.2012, adresată primarului și mențiunile cu impresiunea de ștampilă executate de Dolghii V., care exced competențele primarului și demonstrează complicitatea acestuia la comiterea infracțiunilor imputate;

- instanța de apel la adoptarea deciziei a repetat eroarea de drept admisă de prima instanță și nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, astfel concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, instanței de apel îi rămânea doar să aprecieze aceste probe;

- instanța de apel a preluat concluziile primei instanțe, fără a proceda la o apreciere proprie, specifică activității de judecare a apelului, cerință prevăzută la art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, lăsând fără argumentare fiecare din criticile și mijloacele de promovare a intereselor procesuale, invocate de apelanți;

- consideră că vinovăția inculpaților este dovedită pe deplin, iar instanțele de fond eronat au statuat asupra oportunității achitării inculpaților.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. (6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Roșca V. în numele inculpatului Dolghii V. a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece recursul procurorilor este nemotivat, iar decizia se referă la toate motivele apelului, soluția fiind motivată. Nici una din probele prezentate de procuror, cercetate în instanță și analizate în hotărârile instanțelor de fond nu motivează acuzația că Dolghii V. ar fi comis infracțiunile de care este acuzat și justifică pe deplin decizia de achitare a acestuia.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o cazeze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul penal lărgit evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpaților și

încadrarea juridică a faptei săvârșite de către aceștia sau nevinovăția acestora și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de procurori, se constată că acesta este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocând următoarele cazuri de casare: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Criticele autorilor recursului, în esență, se referă la faptul că instanța de apel a adoptat soluția de menținere a sentinței de achitare a lui Dolghii V. de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 186 alin. (4) Cod penal și Stavila A. de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal și de încetare a procesului penal de învinuire a lui Dolghii V. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție, fără o apreciere corespunzătoare a totalității probelor administrate la caz, care confirmă vinovăția lui Dolghii V. și Stavila A. în faptele imputate de către partea acuzării.

Verificând criticele expuse de titularul cererii de recurs, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, judecând apelul nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție pripită. În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate unele concluzii nefondate, iar prin aceasta, *inter alia*, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecății, în raport cu faptele infracționale imputate acestuia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză textuală a părții motivate a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței

contestate de apelant, în raport cu motivele invocate și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesual menționate, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit rechizitoriului inculpatul Dolghii V. a fost învinuit de către organul de urmărire penală de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni ce depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice și* art. 42 alin. (5), 186 alin. (4) Cod penal și anume – *complicitate la săvârșirea furtului, adică persoana care a contribuit la săvârșirea sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, în proporții mari, prin sfaturi, prestări de informații și înlăturarea de obstacole, promițând dinainte că îl va favoriza pe infractor.* Totodată, inculpatul Stavila A. a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal și anume – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane, în proporții mari.*

În continuare, prima instanță a adoptat o sentință prin care au fost achitați din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii: Stavila A., de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal; Dolghii V., de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 186 alin. (4) Cod penal. La fel, a fost încetat procesul penal de învinuire a lui Dolghii V. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție, fiind recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional și încetat procesul contravențional, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere contravențională.

Prin urmare, nefiind de acord cu soluția adoptată de către prima instanță, partea acuzării a atacat sentința cu apel. La rândul său, instanța de apel a adoptat o soluție prin care a respins apelul declarat și a menținut hotărârea primei instanțe.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă, că încadrarea juridică a faptei este crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană. Din atare considerente, orice schimbare a

încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

Pe de altă parte, se relevă că, instanța de apel atunci când constată lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme contravenționale, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere faptul că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpaților, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel în urma analizei și cercetării probelor a ajuns la concluzia de menținere a sentinței, prin care a considerat că acțiunile infracționale de depășire a atribuțiilor de serviciu incriminate inculpatului Dolghii V., nu sunt plasate sub aspect penal, constituind o faptă contravențională, menționând că: *„Colegiul penal va respinge ca fiind nefondate alegațiile apelantului precum că fapta infracțională de depășire a atribuțiilor de serviciu ar fi fost demonstrată, or în cazul de față nu sunt careva probe ce ar adevăra cauzarea de careva daune în proporții considerabile ÎM „Apă-Canal Strășeni”, în situația lipsei urmărilor prejudiciabile în cuantumul necesar pentru a fi considerată infracțiune, circumstanțe care plasează acțiunile inculpatului, Dolghii V. sub incidența legii contravenționale”.*

În continuare, în susținerea concluziilor sale privind calificarea acțiunilor inculpatului Dolghii V. în baza art. 313 Cod contravențional, instanța de apel a menționat *„... instanța de apel respinge alegațiile procurorului privind existența faptei infracționale de depășire a atribuțiilor de serviciu, reieșind însuși din faptul că infracțiunea de furt, incriminată ambilor inculpați, este în strânsă legătură cu fapta infracțională de depășire a atribuțiilor de serviciu, reieșind una din alta, astfel că pentru a putea incrimina fapta de depășire a atribuțiilor de serviciu, de către inculpatul Dolghii V., în calitate de Primar al s. Micăuți, urmează a fi demonstrată comiterea infracțiunii de furt de către inculpatul Stavila A., în complicitate cu inculpatul Dolghii V., circumstanță care însă nu este realizată, în primul rând reieșind din aceea că fapta de furt nu s-a confirmat, or inculpatul Stavila A., a acționat bazându-se pe faptul că extrage țeava în temeiul permisiunii eliberate de către Primarul s. Micăuți, inculpatul Dolghii V., iar în cele din urmă se atestă că depășirea atribuțiilor de serviciu nu a avut loc în contextul plasării sub aspect penal, or nemijlocit fapta lui Dolghii V. este decriminalizată având în vedere lipsa unor probe concludente și pertinente la capitolul prejudiciului cauzat ÎM „Apă-Canal Strășeni”.*

De asemenea, în motivarea soluției adoptate instanța de apel indică: *„inculpatul Stavila A. și Dolghii V., nu au comis sustragerea și cu atât mai mult țeava din metal, de facto nu a fost însușită... învinuirea este vagă și abstractă”.*

Deci, reieșind din concluziile expuse mai sus, de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul lărgit constată că acestea sunt contradictorii, adică pe de o parte, se reține că nu sunt careva probe ce ar adevăra cauzarea de careva daune în proporții considerabile ÎM „Apă-Canal Strășeni”, în situația lipsei urmărilor prejudiciabile în quantumul necesar pentru a fi considerată infracțiune, plasând acțiunile inculpatului Dolghii V. în baza art. 313 Cod contravențional, adică totuși constată depășirea atribuțiilor de serviciu doar că sub aspect contravențional, iar pe de altă parte se statuează de către aceeași instanță, că nu se dovedește fapta de sustragere a bunurilor care este în strânsă legătură cu depășirea atribuțiilor de serviciu, ulterior tot în motivare indică că lipsesc probe că țeava a fost însușită. Astfel, Colegiul apreciază concluziile instanței de apel menționate supra, ca fiind confuze și care nu se conciliază reciproc.

Astfel, în viziunea Colegiului penal lărgit concluziile despre lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii de furt, cât și privind recalificarea acțiunilor inculpatului Dolghii V. din prevederile art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, în cele ale art. 313 Cod contravențional, sunt incerte, lăsând loc de interpretări, adică fiind unele injuste.

De asemenea, Colegiul penal lărgit remarcă fapta constatată prin hotărârea primei instanțe care a fost menținută de către instanța de apel, referitor la calificarea acțiunilor inculpatului Dolghii V. în baza art. 313 Cod contravențional: *„...a săvârșit contravenția prevăzută de art. 313 Cod contravențional, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, în următoarele circumstanțe: Dolghii V. fiind persoană publică și cu funcție de demnitate publică, acționând cu titlu oficial ca autoritate reprezentativă a populației unității administrativ - teritoriale a comunei Micăuți, raionul Strășeni și executivă a consiliului local, la 03.09.2012, depășind într-un mod vădit atribuțiile de serviciu, intenționat, la prezentarea unei cereri scrise de către inculpatul Stavila A. datată cu 03.09.2012, făcând cunoștință cu conținutul acesteia din care clar rezulta excavarea și extragerea țevilor metalice din sectorul de apeduct dintre fântânile arteziene a Prizei de apă din comuna Micăuți în scop de a fi vândute, prin aplicarea unei rezoluții, ilegal, a acceptat, semnat și aplicat ștampila primarului comunei Micăuți, deși cunoștea că aceste bunuri nu se aflau în administrarea Primăriei Micăuți, dar la balanța ÎM „Apă-Canal” Strășeni, iar în consecință inculpatul Stavila A., în perioada cuprinsă între 03.09.2012-07.09.2012, cu ajutorul utilajelor tehnice, a excavat o porțiune de teren din regiunea „Chetriș”, comuna Micăuți și a extras țevi metalice care formează sectorul de apeduct dintre fântânile arteziene ale Prizei de apă din comuna Micăuți, situat pe teritoriul administrativ a Primăriei Micăuți și a căror lungime și valoare certă nu a fost identificată de organul de urmărire penală.”*

Însă, în partea motivată, instanța de apel ajunge la o altă concluzie diametral opusă, indicând că *„...din materialele cauzei se atestă că țevile date, constituie proprietate a Consiliului r. Strășeni, pe când însă în calitate de parte*

vătămată la caz a fost recunoscută ÎM „Apă-Canal” Strășeni”.

La fel, în partea motivată a hotărârii, instanța de apel a specificat „... țeava care a fost depistată la fața locului se află de facto la partea vătămată, lipsind prejudiciul cauzat ÎM „Apă-Canal” Strășeni”.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă, că conform motivării menționate, instanța de apel se contrazice în concluziile sale, ceea ce generează neclaritate, astfel într-o ordine de idei susține fapta constatată de prima instanță, în care s-a constatat că, bunurile se aflau la balanța ÎM „Apă-Canal” Strășeni, iar în altă ordine de idei stabilește că țevile date, constituie proprietate a Consiliului r. Strășeni.

Alt aspect ce necesită a fi nominalizat la analiza hotărârilor contestate, este faptul, că în prezenta cauză penală, în instanțele de fond au fost examinate următoarele probe și anume:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului cu fototabela anexă din 07.09.2012, conform căruia s-a cercetat locul comiterii infracțiunii și anume pășunea din marginea satului Micăuți r-nul Strășeni, unde în cadrul cercetării la fața locului s-a stabilit un excavator – tractor de model K580 cu n/î CH 600, din spatele căruia este montat un căuș destinat lucrărilor de săpat în pământ. De la căușul dat a fost depistat săpat în pământ un canal cu dimensiunea de 90x90 cm, cu lungimea de aproximativ 500 metri (f.d. 17 v. I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului cu fototabela anexă din 26.09.2012, conform căruia s-a cercetat porțiunea de teren din marginea satului Micăuți, r-nul Strășeni, din apropierea iazului din s. Micăuți, amplasat în spatele gospodăriei lui Cavcaliuc I., unde la o distanță de 3 metri de la gardul gospodăriei, ultimului s-a depistat o țeavă metalică cu diametrul de 400 și grosimea de 6 mm, lungimea de 7,5 metri (f.d. 56 v. I);

- procesul verbal de examinare a obiectului din 24.12.2012, conform căruia s-a examinat un metru de țeavă din metal cu diametrul de 400 mm și grosimea de 6 mm. În cadrul examinării, cu ajutorul cântarului de model „Pocitovii”, fiind cântărită țeava cu diametrul de 400 mm și grosimea de 6 mm, are masa totală de 59,30 kg;

- raportul organului de urmărire penală Strășeni din 24.12.2012, prin care în baza actelor existente și a măsurărilor efectuate s-a stabilit că, au fost scoase țevile de pe teritoriul s. Micăuți, cu diametru de 400 mm, de pe un perimetru de 600 m (f.d. 149 v. I). În baza cântăririi unui metru de țeavă cu diametrul de 400 m s-a stabilit că acesta cântărește 59,30 kg și respectiv 600m x 59,30 kg = 35.580 kg x 1,70 lei kg de metal uzat = 60.486 lei;

- raportul de expertiză nr. 466 din 12.03.2014, prin care s-a stabilit că țevile de oțel cu diametrul de 426 mm, nu pot fi utilizate pe viitor ca material de construcție, deoarece sunt uzate, deformate și ruginite, astfel și-au pierdut calitatea inițială și nu pot fi supuse evaluării (f.d. 190 v. I);

- raportul de constatare tehnico-științifică nr. 05-01 din 03 mai 2016, prin care s-a constatat că lungimea totală a țevii care lipsește este de 286,75 m.

- procesul-verbal privind constatarea prejudiciului cauzat din 14.08.2014, prin care s-a stabilit că din sistemul de aprovizionare cu apă potabilă de pe teritoriul s. Micăuți r-nul Strășeni a fost sustrasă țevă metalică ce cântărea 29.650 kg, iar în urma realizării fierului dat la fier uzat, la preț de 1,7 lei, urma a fi încasată suma de 50.405 lei (f.d. 19 v. II);

- procesul-verbal de audiere a reprezentantului părții vătămate Vlasic V. din 23.10.2014, care a declarat că prin acțiunile persoanelor necunoscute care au sustras de pe teritoriul s. Micăuți r-nul Strășeni, țeava din oțel cu o lungime de aproximativ 700 metri, aflată la balanța ÎM „Apă-Canal” Strășeni, întreprinderii i-a fost cauzat anume prejudiciul în sumă de 74.714 lei (f.d. 64 – 65 v. II);

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanțele de fond nu au luat în considerație aceste probe, indicând pripit că nu a fost identificată de organul de urmărire penală lungimea și valoarea certă a țevilor metalice, fără a analiza în coroborare toate probele, fără a evalua procesele-verbale de cercetare la fața locului, rapoartele de expertiză, descrierea corpurilor delictive și declarațiile martorilor în coroborare cu celelalte probe, conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală).

Învederând cele menționate mai sus, Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a studiat în deplină măsură cumulul de probe, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanțele de fond și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii pripite, privind recalificarea acțiunilor inculpatului Dolghii V., din prevederile art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, în cele ale art. 313 Cod contravențional, pe motiv că organul de urmărire penală nu a identificat lungimea și valoarea certă a țevilor metalice, concluzionând că „*nu sunt careva probe ce ar adevăra cauza de careva daune în proporții considerabile ÎM „Apă-Canal Strășeni”, în situația lipsei urmărilor prejudiciabile în cuantumul necesar pentru a fi considerată infracțiune*”.

În opinia Colegiului penal, probele nu au fost minuțios analizate și evaluate, astfel încât instanța de judecată să facă concluzii certe asupra chestiunilor importante pentru cauză și anume privind lungimea și cuantumul țevilor metalice extrase, în urma excavării porțiunii de teren din regiunea „Chetriș” comuna Micăuți.

Așadar, instanța de apel, urma să verifice toate momentele, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate lui Dolghii V. în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal și corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor acestuia în baza art. 313 Cod contravențional, în coroborare cu probele administrate, pe care urma să le aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură

penală și să constate lungimea și valoarea țevilor extrase, ținând cont de probele menționate, inclusiv și raportul de expertiză nr. 466 din 12.03.2014, prin care s-a stabilit că țevile de oțel cu diametrul de 426 mm, nu pot fi utilizate pe viitor ca material de construcție, deoarece sunt uzate, deformate și ruginite, astfel și-au pierdut calitatea inițială și nu pot fi supuse evaluării (f.d. 190 v. I), raportul de constatare tehnico-științifică nr. 05-01 din 03 mai 2016, prin care s-a constatat că lungimea totală a țevii care lipsește este de 286,75 m.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate inculpaților, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să constate quantumul prejudiciului, dacă acesta a fost cauzat ÎM „Apă-Canal” Strășeni și ținând cont de prevederile art. 126 alin. (1) Cod penal, în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție a inculpatului Dolghii V., să încadreze corect acțiunile acestuia în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal sau art. 313 Cod contravențional, totodată să țină cont de Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 328 alin. (1) Cod penal, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor cauzei, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpaților, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorii în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Andronic Natalia și Călugăreanu Vitalie, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 august 2018, în cauza penală privindu-i pe **Dolghii Vasile Xxxxx** și **Stavila Andrei Xxxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 28 februarie 2019.

Președinte Timofti Vladimir

Judecător Cobzac Elena

Judecător Toma Nadejda

Judecător Țurcan Anatolie

Judecător Boico Victor

